

TÁJÉKOZTATÓ A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATRÓL

Jogszályi háttér

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rend. 107. § (1) a technikumban az **érettségi vizsga megkezdésének feltétele legalább ötven óra közösségi szolgálat teljesítése.**

(2) A szakképző intézmény feladata és az igazgató felelőssége a tanuló választása alapján a közösségi szolgálat megszervezése és annak teljesítésére időkeret biztosítása. Az osztályfőnök vagy az ezzel a feladattal megbízott oktató a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

(3) A közösségi szolgálat keretei között

1. a) az egészségügyi,
2. b) a szociális és karitatív,
3. c) az oktatási,
4. d) a kulturális és közösségi,
5. e) a környezet- és természetvédelemi,
6. f) a katasztrófavédelmi,
7. g) a rendvédelmi szerveknél bűn- és balesetmegelőzési területen folytatható tevékenység.

(4) A közösségi szolgálat a szakképző intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

(5) A tanulót fogadó szervezetnek a (3) bekezdés a) és g) pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítani. A közösségi szolgálatot koordináló oktató az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb ötórás felkészítő, majd legfeljebb ötórás záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése keretében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati időt kell érteni azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(8) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

1. a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének egyetértő nyilatkozatát,
2. b) a naplóban és a törzslapon a kijelölt oktatónak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,
3. c) a szakképző intézmény a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig a szakképző intézménynél marad,
4. d) a szakképző intézmény a közösségi szolgálatokkal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,
5. e) a szakképző intézményen kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor a szakképző intézmény és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a mentor nevét és feladatkörét.

A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT VÉGZÉSÉNEK FŐBB SZABÁLYAI

A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő.

A helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

A közösségi szolgálat tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben, nem tanítási napokon legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető.

Az iskola a 9-12. évfolyamos tanulói számára szervezi meg a legalább ötven órás közösségi szolgálatot, lehetőség szerint arányosan elosztva.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a korlátozottan cselekvőképés nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet 20 óra és 6 óra között nem végezhet. A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes részére a

közérdekű önkéntes tevékenység befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell biztosítani.

A fogadó szervezet köteles biztosítani

- az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit,
- a szükséges pihenőidőt,
- a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését,
- tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes esetén a közérdekű önkéntes tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét.

Az önkéntes köteles

- a közérdekű önkéntes tevékenységet a vonatkozó jogszabályok, szakmai és etikai előírások, valamint a fogadó szervezet utasításai szerint személyesen végezni,
- a közérdekű önkéntes tevékenység során tudomására jutott személyes adatot, üzleti és egyéb titkot megőrizni,
- az önkéntes köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné,
- az önkéntes által az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel,
- amennyiben a kárt az önkéntes felróható magatartása okozta, – az önkéntes szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a fogadó szervezet az önkéntestől követelheti kárának megtérítését.

Fogadó szervezet lehet (I):

1. a) a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása az általa biztosított közszolgáltatások és katasztrófavédelmi feladatai körében;
1. b) a nemzetiségi önkormányzat a jogszabályban meghatározott közfeladatai körében;
2. c) a költségvetési szerv az alaptevékenysége körében;
3. d) a magyarországi székhelyű civil szervezet, közhasznú szervezet a közhasznú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;

1. e) a magyarországi székhelyű egyházi jogi személy a hitéleti, a közcélú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;

Fogadó szervezet lehet (II.):

1. a) szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, illetve intézmény,
2. b) egészségügyi szolgáltató,
3. c) oktatási intézmény,
4. d) felsőoktatási intézmény,
5. e) muzeális intézmény,
6. f) nyilvános könyvtár,
7. g) közlevéltár,
8. h) nyilvános magánlevéltár,
9. i) közművelődési intézmény

Ezekben a területeken működő intézményekkel, szervezetekkel – fogadó intézmények – együttműködési megállapodást kell kötni az iskolának

Szociális tevékenységek:

- idős emberek segítése egyénileg, otthonukban (sétáltatás, bevásárlás, beszélgetés, közös főzés, takarítás, udvar rendbe tétele, favágás stb.)
- idős emberek támogatása szociális intézmény keretei között (sétáltatás, beszélgetés, szoba rendezése, étkezésben segítség, ágynemű áthúzása);
- felolvasás, beszélgetés, egyéb, a mentális egészséget támogató tevékenységek;

Oktatási tevékenységek:

- korrepetálás iskolákban alsóbb évfolyamokon, gyermekotthonban, sajátos nevelési igényű intézményben
- bölcsődékben, óvodákban a mindennapi tevékenységekben, játékokban való részvétel
- oktatás idősek számára (például számítógép-használat, nyelvtanítás)
- egyéb oktatási tevékenységek

Kulturális, közösségi tevékenységek:

- kulturális intézményekben múzeumpedagógiai vagy egyéb szolgálat segítése
- közösségi tevékenységek (katonasírok gondozása)
- közgyűjteményben önkéntes feladatok ellátása
- bölcsődékben, óvodákban, idősök otthonában stb. kulturális program szervezése
- (bábjáték, amatőr színelőadás, versmondás, felolvasás, mesemondás, éneklés)

Környezet- és természetvédelmi tevékenységek:

- parkrendezés, közösségi terek tisztítása, rendezése
- javítás, festés stb.
- szociális intézmény környezetének rendezése, növényültetés, avar összegyűjtése
- környezettudatosságra, fenntartható fejlődésre vonatkozó programokban való részvétel, a programok népszerűsítése
- (iskola, civil szervezet honlapján, blog írása, szórólapok készítése stb.)
- megújuló energiaforrások fontosságát szolgáló programok népszerűsítése
- egyéb környezet- és természetvédelmi tevékenység

Az iskolai közösségi szolgálat teljesítése során egyik félnek sem származhat anyagi haszna a tanuló tevékenységéből. A tanulók olyan tevékenységet sem végezhetnek, amely bármely intézmény munkatársainak előírt kötelessége, amelyért egyébként ellenszolgáltatás járna, szakképzett munkaerő végezné, illetve amelynek elvégzésére megbízás vagy munkaviszony létesítésére lenne szükség. Nem vehet részt a diák olyan tevékenységben, mely bármely intézmény vállalkozási tevékenységéhez kapcsolódik. Szakmai feladatok ellátása, ilyen tevékenység végeztetése tilos!

A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT DOKUMENTÁLÁSA

1. A tanulónak közösségi szolgálati **jelentkezési lapot** kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.

2. A közösségi szolgálat során a tanuló köteles **naplót** vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.
3. Az **osztálynaplóban, a törzslapon és a bizonyítványban** az osztályfőnöknek dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését.
4. Az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek **együttműködéséről megállapodást** kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.